

ZAJEDNICA OPŠTINA CRNE GORE

Broj: 03-953/18

Podgorica, 13. decembar 2018. godine

MINISTARSTVO SAOBRAĆAJA I POMORSTVA Ministar Osman Nurković

Predmet: Izjašnjenje na Predlog Zakona o putevima

Ministarstvo saobraćaja i pomorstva je aktom br: 34/18-01-9261/12 od 29.11.2018. godine dostavilo Zajednici opština **Predlog zakona o putevima** na mišljenje. Zajednica opština je Predlog zakona prosljedila svim opštinama na izjašnjavanje. U skladu sa primjedbama i predlozima pristiglim iz opština, dostavljamo vam jedinstveno:

I Z J A Š N J E N J E

NAČELNE PRIMJEDBE

1. Značajan broj odredbi Predloga zakona o putevima koji se odnosi na ovlašćenja i odgovornosti jedinica lokalnih samouprava nije usklađen sa sistemskim zakonima kojima se uređuje sistem i način funkcionisanja lokalne samouprave i pružanja usluga građanima i privrednim subjektima, tj. sa Zakonom o lokalnoj samoupravi i Zakonom o komunalnim djelatnostima. To je još jedan od pokazatelja neophodnosti sprovođenja **Sporazuma o saradnji između Vlade Crne Gore i Zajednice opština Crne Gore**, kojim je kao jedan od mehanizama ostvarivanja saradnje predviđeno **učešće predstavnika Zajednice opština u radnim grupa za izradu zakonskih i drugih propisa** kojima se uređuje prava, dužnosti i odgovornosti lokalnih samouprava.

2. Članom 20 Predloga zakona utvrđuju se naknade koje se plaćaju za korišćenje javnih puteva koje utvrđuje Vlada, odnosno opština, **uz prethodnu saglasnost Vlade**. Ovim članom se, takođe, propisuje da visina naknade za opštinske puteve **ne može biti viša od naknade za državne puteve**, te da se ista plaća prilikom zaključenja **ugovora sa licem** koje plaća naknadu za upotrebu opštinskog puta.

U odnosu na ovako definisane odredbe ukazujemo da se Predlogom Zakona nastavlja sa ograničavanjem autonomije lokalne samouprave proklamovane Ustavom Crne Gore, Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi i Zakonom o lokalnoj samoupravi, budući da se predlažu odredbe kojim se, prilikom donošenja odluke o uvođenju naknade za opštinske puteve, i pored već Zakonom utvrđenog ograničenja da visina naknade za korišćenje opštinskih puteva ne može biti veća od visine naknade za državne puteve, opštine obavezuju da pribave prethodnu saglasnost Vlade.

Ustavom Crne Gore jemči se pravo na lokalnu samoupravu, pri čemu se propisuje da se opština finansira iz sopstvenih prihoda i sredstava države, kao i da je opština samostalna u vršenju svojih nadležnosti. **Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi** je utvrđeno da postojanje lokalnih vlasti, između ostalog, podrazumijeva demokratski konstituisane organe za donošenja odluka koji raspolažu sa visokim stepenom autonomije u pogledu

njihovih odgovornosti, načina i sredstava putem kojih se ove odgovornosti izvršavaju, kao i resursa potrebnih za njihovo ostvarenje.

Zakonom o lokalnoj samoupravi, kao sistemskim zakonom, propisano je da se lokalna samouprava ostvaruje na načelima demokratije, jednakosti, decentralizacije, depolitizacije, **autonomnosti**, zakonitosti, profesionalnosti, efikasnosti rada organa lokalne samouprave i međusobne saradnje države i opštine. Zakonom je, takođe, utvrđeno da: „u vršenju poslova lokalna samouprava je samostalna i njena prava ne mogu biti uskraćena ili ograničena aktima državnih organa, osim u slučajevima i pod uslovima utvrđenim zakonom, **u skladu sa Ustavom**.“ Takođe, ovim Zakonom je propisana nadležnost Skupštine opštine, kao organa lokalne samouprave, a ne organa lokalne uprave (kako stoji u Predlogu zakona), da „uvodi i utvrđuje opštinske poreze, takse, naknade i druge sopstvene prihode.“

Imajući u vidu naprijed navedeno, jasno je da se predloženom odredbom člana 20 stav 6 Predloga zakona **u potpunosti ograničava samostalnost lokalne samouprave** da, u okviru zakonom utvrđenih nadležnosti i odgovornosti, a u skladu sa strateškim ciljevima razvoja, kreira sopstvenu poresku politiku i obezbjeđuje sredstva za vršenje poslova utvrđenih u njenoj nadležnosti. Pored toga, Predlogom zakona se **nadležnost za utvrđivanje visine naknade** daje **organu lokalne uprave**, a ne **organu lokalne samouprave**, što je u suprotnosti sa Zakonom o lokalnoj samoupravi. Predlogom zakona se, takođe, utvrđuje da se naknada plaća prilikom zaključenja **ugovora**, a ne na osnovu **rješenja**, što je u suprotnosti sa sistemskim Zakonom o poreskoj administraciji kojim je propisano da se o pojedinim pravima i obavezama iz poresko pravnog odnosa prilikom utvrđivanja svih poreza, naknada i drugih dažbina odlučuje **rješenjem**, a što je uostalom i dosadašnja praksa prilikom utvrđivanja obaveze plaćanja naknada za korišćenje puteva. Posebno ukazujemo da se ovim članom, pod izgovorom unapređenja poslovnog ambijenta i razvoja ekonomije, ponovo predlaže ukidanje naknada za korišćenje opštinskih puteva za pojedine vrste objekata postavljene na putu, odnosno putnom zemljištu. Naime, u članu 20 stav 1 tač 10 i 11 briše se termin „**infrastrukture drugih sličnih djelatnosti**“ koji sadrži važeći Zakon o putevima, čime se opštine onemogućavaju da naplaćuju naknade za korišćenje opštinskih puteva po osnovu korišćenja one infrastrukture čijim se postavljanjem i korišćenjem ograničavaju mogućnosti za kvalitetno održavanje i bezbjedno korišćenje opštinskog puta. Na ovaj način se, inače nedovoljna sredstva za rekonstrukciju i održavanje opštinskih puteva, dodatno umanjuju. Pitamo Ministra da li je neizgrađena i neuređena putna infrastruktura u funkciji razvoja i unapređenja poslovnog ambijenta?

Iako je **članom 20 stav 1 tač. 10 i 11** utvrđeno da se naknade plaćaju i za elektronske komunikacione vodove, koji se, u skladu sa članom 4 stav 1 tačka 62 Predloga zakona, sastoje iz „elektronskih komunikacionih kablova, njihovih elemenata i sa njima povezane opreme koja je tehnološki i funkcionalno neodvojivi dio vodova i zajedno čine jednu funkcionalnu cjelinu“, objekti infrastrukture isključeni su kao osnov za naplatu naknade, budući da se ista može naplatiti samo za „**jednu funkcionalnu cjelinu**“. Infrastrukturni objekti i oprema, pored vodova, omogućavaju Elektroprivredi i vršiocima telekomunikacione djelatnosti, obavljanje djelatnosti za koju su registrovane i po kojom osnovu ostvaruju značajne prihode. Oni se, u krajnjem, mogu smatrati funkcionalnom cjelinom, ali se oni nikako ne mogu definisati kao „vodovi“.

U prilog tome govore i rješenja iz čl. 111, 115 i 117 **Zakona o energetici** koji utvrđuju da **prenosni sistem električne energije** čine postrojenja 110 kV, transformatori 110/h kV/kV i **vodovi** 110 kV, kao i **postrojenja, transformatori i vodovi višeg naponskog**

nivoa, do mjesta priključka korisnika sistema i objekti, **telekomunikaciona i informaciona oprema i druga infrastruktura** neophodna za njegovo funkcionisanje (član 111), da **distributivni sistem električne energije** čine postrojenja 35 kV, transformatori 35/h kV/kV i **vodovi 35 kV**, kao i **postrojenja, transformatori i vodovi nižeg naponskog nivoa**, do mjesta priključka korisnika sistema, kao i **objekti, telekomunikaciona i informaciona oprema i druga infrastruktura** neophodna za njegovo funkcionisanje (član 115), te da **zatvoreni distributivni sistem** čine **postrojenja, vodovi i transformatori** od mjesta priključka na prenosni ili distributivni sistem do mjesta priključka korisnika tog sistema, kao i **objekti, telekomunikaciona i informaciona oprema i druga infrastruktura** neophodna za njegovo funkcionisanje (član 117). Takođe, **Zakon o elektronskim komunikacijama** propisuje da elektronska komunikaciona infrastruktura i povezana oprema obuhvata **infrastrukturu i opremu** povezanu sa elektronskom komunikacionom mrežom ili elektronskom komunikacionom uslugom, koja omogućava ili podržava pružanje usluga ili se može koristiti radi pružanja usluga, uključujući i zgrade ili ulaze u zgrade, kablovsku kanalizaciju i **vodove** u zgradama, antene, antenske i druge stubove, potporne konstrukcije, cijevi i kanale, šahtove i razvodne ormane, kao i sisteme uslovnog pristupa i povezane usluge (član 36). Dakle, ovi su pojmovi precizno definisani sistemskim propisima u ovim oblastima, te isti, zbog načela pravne sigurnosti, ne mogu biti uređivani u drugim materijalnim zakonskim propisima, sa jasnom namjerom da se izbjegne poreska obaveza.

Pored navedenog, takođe ukazujemo i da su prihodi koje opštine ostvaruju po osnovu naknada za postavljanje vodova gotovo beznačajni i simbolični za obavljanje poslova za koje se namijenjeni. Kako bi se, u skladu sa predloženim rješenjima, obezbijedilo plaćanje naknade za „jednu funkcionalnu cjelinu“, bilo bi neophodno važeće iznose naknada za postavljanje elektrokomunikacionih vodova značajno uvećati, radi obezbjeđenja minimalnih sredstva neophodnih za održavanje opštinskih puteva. No, imajući u vidu da je Predlogom zakona utvrđeno da visina naknade za opštinske puteve **ne može biti više od naknade za državne puteve**, te da je utvrđivanje visine ove naknade vezano za **prethodnu saglasnost Vlade**, jasno je da je nemoguće obezbijediti utvrđivanje visine naknade koja će obezbijediti minimalno pokrivanje troškova održavanja i rekonstrukcije opštinskih puteva.

Imajući u vidu predložena rješenja, sa pravom se može konstatovati da Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, pod pritiskom lobija elektrodistributivnih i telekomunikacionih operatera, zakonom pokušava da ograniči pravo opština da ubiraju prihode koji su namjenski i kao takvi inače nedovoljni za adekvatno održavanje i zaštitu opštinskih puteva, a što je isključiva nadležnost i odgovornost opština, čime se dodatno ugrožava finansijska sposobnost opština da vrše izgradnju, odnosno adekvatno održavanje opštinskih puteva, a što je ključni preduslov za razvoj opština i zadržavanje stanovništva, naročito u ruralnim područjima. Iako je Zakonom o finansiranju lokalne samouprave propisano da sredstva sa kojima raspolaže opština moraju biti primjerena izdacima potrebnim za finansiranje njenih nadležnosti, visina prihoda koja opštine, u skladu i sa važećim zakonskim rješenjima, ostvaruju po osnovu naknada za korišćenje opštinskih puteva su nedovoljna i višestruko manja od potrebe za obezbjeđivanje minimuma kvaliteta i sigurnosti putne infrastrukture na lokalnom nivou. U prilog ovome govore podaci da su sve crnogorske opštine u 2017. godini po osnovu naknada za korišćenje opštinskih puteva ostvarile samo 3,661,526.11€, što je isuviše mali iznos, imajući u vidu ukupnu dužinu opštinskih puteva i aktivnosti koje su opštine realizovale na planu izgradnje, rekonstrukcije, održavanja i zaštite opštinskih i nekategorisanih puteva.

U ovakvom postupanju Ministarstva, kroz jednostran pristup bez sagledavanja posljedica koje proizvodi svako umanjeње sopstvenih prihoda opština i bez njihovog uključivanja, u situaciji kada se 2/3 opština nalazi u finansijskim problemima i traženju načina za finansijsku konsolidaciju, Zajednica opština prepoznaje kao nastavak prakse nametanja stava da se opštine neodgovorno ponašaju i da im treba dodatno ograničiti mogućnosti za ubiranje sopstvenih prihoda, koji su im inače zakonom utvrđeni.

Dodatno ukazujemo da je na inicijativu/zahtjev upravo ovih privrednih subjekata (Elektroprivreda Crne Gore, Telekom Crne Gore i drugi mobilni operateri) donošen **Zakon o lokalnim komunalnim taksama** (stupio na snagu 01.01.2008. godine) kojim su **ukinute lokalne komunalne takse** po osnovu korišćenja objekata kojima se vrši prenos električne energije, korišćenja telekomunikacionih objekata, postavljanje TV i radio primoprijemnika i korišćenje morske obale u poslovne svrhe.

Kao posljedica primjene ovih zakonskih rješenja, prihodi opština po osnovu lokalnih komunalnih taksa pokazuju tendenciju pada nakon 2008. godine. Analize i podaci sa kojima raspolaže Zajednica opština pokazuju da su prihodi po ovom osnovu na nivou svih opština u 2006. godini iznosili 10.472.000€, u 2007. godini 9.309.800€, u 2008. godini su ostvareni u iznosu od cca 6 mil. €, da bi u periodu nakon primjene novog Zakona pali na nivou od cca 3,5 mil.€. Ovo jasno pokazuje koliko su lokalne samouprave izgubile ukidanjem lokalnih komunalnih taksa za najprofitabilnije privredne subjekte, što je jedan od razloga koji je doveo opštine u finansijske probleme.

2.1. Članom 8 Predloga zakona utvrđuju se javni putevi i, u okviru njih, opštinski putevi. Shodno odredbama stava 3 ovog člana, opštinski putevi obuhvataju lokalne puteve i ulice u naseljima, ali ne i nekategorisane puteve. Članom 12 daje se definicija nekategorisanih puteva, dok se članom 19 utvrđuje da se izgradnja, rekonstrukcija, održavanje i zaštita opštinskih i nekategorisanih puteva finansira, između ostalog, i iz sredstava ostvarenih iz naknada za korišćenje opštinskih puteva.

Imajući u vidu predložena zakonska rješenja, obaveze plaćanja naknade su oslobođeni svi objekti koji se nalaze pored ili na opštinskom nekategorisanom putu, jer se plaćanje naknade veže isključivo za korišćenje javnih puteva. Opštine ulažu značajna sredstva za održavanje nekategorisanih puteva koje koriste kompanije koje posluju na komercijalnim principima, stiču prihode na tržištu i ostvaruju profit. Zbog toga je neopravdano isključiti ove objekte od obaveze plaćanja naknade za korišćenje nekategorisanih puteva. Zbog toga je neophodno u članu 20 Predloga zakona utvrdi da se naknade za puteve plaćaju i za korišćenje **nekategorisanih puteva**.

2.2. Članom 28 Predloga zakona (Izgradnja državnog puta kroz naselje) definiše se izgradnja državnog puta kroz naselje, pri čemu se utvrđuje da opština finansira najveći dio ovih aktivnosti. Takođe, članom 30 Predloga zakona se propisuje da se sredstva za finansiranje obilaznice, koja je dio državnog puta, obezbjeđuju iz budžeta Crne Gore i budžeta opštine na čijoj teritoriji se obilaznica gradi. Ovako definisane odredbe su u suprotnosti sa članom 19 Predloga zakona kojim je utvrđeno da se izgradnja, rekonstrukcija, održavanje i zaštita državnih puteva finansira iz državnih sredstava, odnosno sredstava budžeta Crne Gore, naknada za korišćenje državnih puteva, i dr. Imajući u vidu značaj ovih puteva za ukupan razvoj opština koje u praksi zaista učestvuju u finansiranju ovih puteva, pri čemu su sredstva koja opštine ostvaruju po osnovu naknada za korišćenje opštinskih puteva nedovoljna za finansiranje izgradnje, rekonstrukcije, održavanja i zaštite svih puteva koji joj se daju u nadležnost, članom 20

Predloga zakona je neophodno propisati pravo opštinama da utvrđuju visinu i ubiraju naknade za korišćenje djelova državnog puta iz čl. 28 i 30 Predloga zakona.

Iz svega navedenog u članu 20:

- u stavu 1 u uvodnoj rečenici nakon riječi „javnih“ dodati riječ „**nekategorisanih**“;
- u stavu 1 tač. 10 i 11, nakon riječi „putu“ dodati riječi: „**i druge sa njima povezane infrastrukture**“ (ili istu uključiti u značenje izraza „**komercijalni objekat**“ u članu 4 stav 1 tačka 51 Predloga zakona);
- u stavu 1 tač. 12 i 13 riječ „**direktan**“ brisati;
- u stavu 4 riječi: „sa članom 24“ zamijeniti sa riječima: „**sa članom 22**“;
- stav 6 izmijeniti tako da glasi: „**Visinu naknade za opštinske puteve iz stava 1 tač. 3 do 13 ovog člana i djelove državnih puteva iz čl. 28 i 30 ovog Zakona, utvrđuje organ lokalne samouprave**“.

3. Predlog zakona o putevima, kao materijalni propis je potrebno **uskладiti sa** sistemskim propisima, tj. **Zakonom o komunalnim djelatnostima** i **Zakonom o lokalnoj samoupravi** u dijelu koji se odnosi na ovlašćenja i odgovornosti lokalne samouprave. Naime, **održavanje opštinskih puteva (lokalni putevi, gradske ulice i ulice u naseljima) i biciklističkih staza**, kao nezamjenjiv uslov života i rada građana, privrednih i drugih subjekata na teritoriji lokalne samouprave, utvrđeno je kao **komunalna djelatnost**. Zakon o komunalnim djelatnostima utvrdio je organizacioni oblik, način i uslove pod kojima se obavljaju sve komunalne djelatnosti, uključujući i navedenu. U tom smislu utvrđeno je da komunalnu djelatnost može obavljati **isključivo privredno društvo** (u vlasništvu lokalne samouprave, Vlade ili u privatnom vlasništvu) ili preduzetnik (član 20). Zakonom o lokalnoj samoupravi utvrđeno je da opština osniva **javne službe** (i to: ustanove, privredna društva i druge oblike organizovanja radi pružanja javnih usluga) – član 29, dok **organi lokalne uprave vrše upravne i sa njima povezane poslove**, uključujući upravni nadzor nad zakonitošću akata i zakonitošću i cjelishodnošću rada javnih službi, kao i inspekcijski nadzor i odlučuju po pravnim ljevovima korisnika usluga od opšteg interesa (čl. 69-73). Ni u kom slučaju, komunalnu djelatnost tj. upravljanjem puteva ne može obavljati organ lokalne uprave, kao što je predloženo u članu 13 stav 3 Predloga zakona.

3.1. Članom 26 Zakona o komunalnim djelatnostima je utvrđeno da se komunalne djelatnosti obavljaju na osnovu **godišnjih programa obavljanja komunalnih djelatnosti**, koje na predlog vršilaca komunalnih djelatnosti (u datom kontekstu: privredno društvo koje održava opštinske puteve) **donosi skupština jedinice lokalne samouprave** do kraja tekuće, za narednu godinu, kao i da godišnji izvještaj o realizaciji programa sa bilansom stanja i uspjeha, vršilac komunalne djelatnosti dostavlja nadležnom organu jedinice lokalne samouprave, koji skupština usvaja najkasnije do 30. juna tekuće godine (član 29). Potrebno je u tom kontekstu uskladiti odredbe člana 14 Predloga zakona.

4. Imajući u vidu da Predlogom zakona nije dato ovlašćenje jedinicama lokalne samouprave da bliže uredi izgradnju, održavanje i korišćenje opštinskih puteva, neophodno je samim zakonom detaljnije urediti odnosna pitanja, na način kako je to predloženo u Pojedinačnim primjedbama, sugestijama i predlozima.

POJEDINAČNE PRIMJEDBE, SUGESTIJE I PREDLOZI

1. U **članu 4 Predloga zakona (Značenje izraza)** treba definisati pojam „lokalni put“, imajući u vidu da je u članu 8 propisano da se opštinski put kategoriše kao **lokalni put** i kao ulica u naseljima. Pojam se koristi i u čl. 9, 48 i 95, te je sa tih razloga neophodno definisati odnosni pojam, a pogotovu sa razloga što je data definicija pojmova „opštinski put“, „ulica“, „naselje“, „put van naselja“ i „put u naselju“.

1.1. Potrebno je definisati **pojam „trg“** imajući u vidu da su to centralna mjesta u urbanim sredinama, kao i posebne nadležnosti glavnog gradskog arhitekta u postupku pripreme tehničke dokumentacije koja se odnosi na ovu vrstu objekata. U važećem Zakonu o putevima ovaj pojam je obuhvaćen pojmom „raskrsnica“.

1.2. Definicija naselja u tački 8 je nejasna. Važeće zakonske granice naselja precizno su određene sa aspekta postavljanja saobraćajne signalizacije (Zakon o teritorijalnoj organizaciji Crne Gore i Zakon o bezbjednosti saobraćaja na putevima). Sa tih razloga ali i zbog pravne sigurnosti umjesto definisanja pojama „naselje“ treba definisati i u zakonu upotrebljavati pojam „naseljeno mjesto“.

1.3. Tačke 9 i 10 (**put van naselja** i **put u naselju**) su nejasne jer sa aspekta Zakona o teritorijalnoj organizaciji Crne Gore ne postoji tačka u prostoru na teritoriji Crne Gore koja ne pripada određenom naselju. Sa tih razloga a i zbog pravne sigurnosti umjesto definisanja pojmova „put van naselja“ i „put u naselju“ treba definisati i u zakonu koristiti pojmove „put van naseljenog mjesta“ i „put kroz naseljeno mjesto“.

1.4. Tačka 33 (**pojas kontrolisane izgradnje**) – nije precizirano **na koji način će se ograničiti vrsta i obim izgradnje objekata**, tj. nejasno je da li se mislilo na donošenje planske dokumentacije koja će obuhvatiti odnosni prostor i dati smjernice za moguću vrstu i obim izgradnje ili će ista biti definisana na neki drugi način.

1.5. Tačku 62 brisati, jer je pojam vodovi, kako je to navedeno u Načelnim primjedbama, uređen posebnim materijalnim propisima.

2. **Član 10 (Promjene kategorije puta)** – posle stava 2 dodati novi stav koji glasi:
„Državni put ili dio puta koji je prekategoriisan u opštinski put, **predaje se jedinici lokalne samouprave na upravljanje u tehnički ispravnom stanju**, pri čemu svi elementi puta (trup puta sa gornjim i donjim strojem, putni građevinski objekti, saobraćajna signalizacija i oprema i sl.) moraju biti u funkciji u skladu sa relevantnim tehničkim propisima.“

Stav 3 koji postaje stav 4 izmijeniti tako da glasi:

„Nadležni organ jedinice lokalne samouprave dužan je da **propis iz člana 8 stav 5 ovog zakona uskladi sa odlukom o prekategoriizaciji iz stava 2 ovog člana u roku od 90 dana** od dana stupanja na snagu odluke.“

OBRAZLOŽENJE:

Dosadašnja praksa preuzimanja prekategoriisanih puteva ukazuje na to da su se prekategoriisani putevi davali na upravljanje jedinicama lokalne samouprave u zatečenom stanju bez prethodno obavljenog pregleda, utvrđivanja i ocjene stanja javnog puta i pripadajućih objekata. Zbog nivoa održavanja prije prekategoriisanja odnosnih puteva, troškovi održavanja i njihove eksploatacije koji padaju na teret budžeta jedinice lokalne samouprave su mnogo veći, a pregresivno se uvećavaju i troškovi dovođenja puta u prethodno odnosno projektovano stanje.

Pored toga, zbog obezbjeđenja pravne sigurnosti zabranjeno je da se ista pravna situacija uređuje od strane dva različita organa tj. sa dva različita akta. Imajući u vidu konkretnu

situaciju u kojoj državni put zbog određene situacije „gubi“ karakter državnog puta, te da je centralni nivo vlasti nadležan za upravljanje državnim putevima, logično je rješenje iz stava 2 da Vlada CG donese odluku o prekategorizaciji državnog puta u opštinski put. Imajući u vidu da je članom 8 definisano da se opštinski putevi kategorišu kao: lokalni putevi i ulice u naseljima, kao i da bliže kriterijume za kategorizaciju opštinskih puteva, način obilježavanja i spisak opštinskih puteva propisuje nadležni organ lokalne samouprave, potrebno je napraviti adekvatnu vezu između člana 10 stav 3 i člana 8 Predloga zakona. Pored toga, produživanje roka se predlaže kako bi isti bio usklađen sa dinamikom održavanja sjednice skupštine jedinice lokalne samouprave kao nadležnog organ za donošenje opštinskih propisa.

3. **Član 11 (Stavljanje van upotrebe puta)** – u st. 1 i 2 riječi: „državni put“ zamijeniti riječima: „javni put“.

OBRAZLOŽENJE:

Potrebno je omogućiti i da se opštinski put može staviti van upotrebe, a pogotovo imajući u vidu da u praksi već postoje takve situacije.

4. **Član 12 (Nekategorisani putevi)** – posle stava 2 dodati stav 3 koji glasi:

„Jedinica lokalne samouprave određuje nekategorisane puteve i uređuje način njihovog finansiranja, izgradnje, održavanja i korišćenja.“

OBRAZLOŽENJE:

Imajući u vidu da ne nekategorisani putevi ne pripadaju javnim putevima, odredbe ovog zakona koje se odnose na javne puteve ne mogu se primjenjivati na upravljanje nekategorisanih puteva. Sa tih razloga, potrebno je u zakonu utvrditi ovlašćenje jedinicama lokalne samouprave da urede način izgradnje i upravljanja ovom vrstom putne infrastrukture.

5. **Član 21 (Oslobađanje od plaćanja putarine i korisničke naknade)** – u stavu 1 posle tačke 6 dodati novu tačku koja glasi:

„6a) **inspeksijskog organa lokalne uprave** nadležnog za poslove saobraćaja i **komunalne policije;**

OBRAZLOŽENJE:

Potrebno je navedena vozila osloboditi od plaćanja putarine i korisničke naknade sa razloga što se ista ne koriste puteve u cilju prevoza već u cilju obezbjeđenja zaštite puteva od nesavjesnog korišćenja/održavanja.

6. **Član 31 (Autobusko stajalište)** – stav 5 izmijeniti tako da glasi:

„Saobraćajno tehničke uslove za lokaciju i uslove za projektovanje i uređenje autobuskih stajališta na **javnim putevima** određuje organ uprave **odnosno organ lokalne uprave.**“

OBRAZLOŽENJE:

Neophodno je utvrditi ovlašćenje nadležnom organu lokalne uprave da određuje uslove za projektovanje i uređenje autobuskih stajališta na opštinskim putevima.

7. **Član 37 (Izgradnja dodatnih elemenata puta)** – U stavu 1 poslije riječi: „raskrsnice za potrebe naselja,“ dodati riječ „**trgovi,**“).

OBRAZLOŽENJE:

Vidi tačku 1. Pojedinačnih primjedbi, predloga i sugestija.

8. **Član 43 (Hitno održavanje)** – stav 2 promijeniti tako da glasi:
„Radovima na hitnom održavanju **javnih puteva**, smatraju se i radovi na otklanjanju nedostataka, po nalogu inspektora za državne puteve **odnosno inspeksijskog organa lokalne uprave nadležnog za poslove saobraćaja.**“

OBRAZLOŽENJE:

Neophodno je ovlastiti nadležnog lokalnog inspektora da preduzima hitne mjere zaštite i unapređenja stanja opštinskih puteva.

9. **Član 52 (Postupanje na osnovu plana za otklanjanje elementarnih nepogoda)** – riječi: „državnom putu“ zamijeniti riječima: „javnom putu“, a riječi: „upravljач državnog puta“ zamijeniti riječima: „upravljач javnog puta“.

OBRAZLOŽENJE:

Potrebno je omogućiti i jedinicama lokalne samouprave da mogu da po hitnom postupku djeluju u slučaju otklanjanja i/ili ublažavanja posledica izazvanih elementarnim nepogodama.

10. **Član 72 (Radovi na javnom putu)** – u st. 1 i 2 posle riječi: „organ uprave“ dodati riječi: „odnosno organ lokalne uprave“.

U stavu 4 riječi: „državnog puta“ zamijeniti riječima: „javnog puta“.

U stavu 5 posle riječi „Ministarstvo“ dodati riječi: „odnosno organ lokalne uprave“.

U stavu 6 riječi: „zatvaranje magistralnog ili regionalnog puta“ zamjenjuju se riječima: „zatvaranje magistralnog, regionalnog ili opštinskog puta“.

OBRAZLOŽENJE:

Neophodno je propisati mjere za lokalni nivo vlasti koje se odnose na upravljanje radovima na opštinskom putu.

11. **Član 74 (Režim saobraćaja u zimskom periodu)** – Potrebno je još jednom razmotriti odredbe ovog člana sa aspekta usklađenosti sa Zakonom o bezbjednosti saobraćaja na putevima (odredbe koje se odnose na **naredbu o vremenskom peirodu i putu, odnosno djelovima puta na kojima je obavezna upotreba zimske opreme**).

12. **Član 80 – (Postavljanje, skidanje i dopunjavanje saobraćajne signalizacije)** – Posle stava 3 dodati novi stav koji glasi:

“O predlogu zainteresovanog pravnog ili fizičkog lica za postavljanje turističke ili druge obavještajne signalizacije pored **opštinskog puta** odlučuje **organ lokalne uprave.**”

OBRAZLOŽENJE:

Neophodno je ovlastiti lokalnu upravu da odlučuje o mogućnosti postavljanja turističke ili drugih obavještajne signalizacije pored opštinskog puta.

13. **Član 99 (Zabrana obavljanja radova bez saglasnosti organa uprave)** – izmijeniti tako da glasi:

„Zabrana obavljanja radova bez saglasnosti organa uprave odnosno organa lokalne uprave

Član 99

Zabranjeno je bez saglasnosti organa uprave **odnosno organa lokalne uprave** obavljati radove van zaštitnog pojasa **javnog puta**, koji bi mogli prouzrokovati

promjenu vodotoka, vodostaja ili visinu podzemne vode ili na drugi način uticati na put, bezbjedno odvijanje saobraćaja na njemu ili radove izvoditi koji su suprotni sa uslovima izdate saglasnosti organa uprave **odnosno organa lokalne uprave.**"

OBRAZLOŽENJE:

Neophodno je ovlastiti lokalni nivo da kroz izdavanje saglasnosti na obavljanje odnosnih radova preduzme neophodne mjere za zaštitu opštinske putne infrastrukture.

14. **Član 102 (Postavljanje reklama na javnom putu)** – u stavu 1 riječi: „od sedam metara“ zamijeniti riječima: „**do** sedam metara“, a riječi: „od pet metara“ zamijeniti riječima: „**do** pet metara“.

U stavu 3 riječi: „nadležni organ lokalne samouprave“ zamijeniti riječima: „nadležni organ lokalne **uprave**“.

OBRAZLOŽENJE:

Ispravka tehničke greške. Pored toga, organi lokalne samouprave su predsjednik opštine/gradonačelnik i skupština opštine, dok upravne poslove (kao što je izdavanje odobrenja) vrše organi lokalne uprave.

15. **Član 103 (Građenje žičara iznad državnih puteva)** – član izmijeniti tako da glasi:
„Građenje žičara iznad javnih puteva

Član 103

Za građenje žičara iznad **javnih puteva** ili uz njih investitor mora pribaviti saglasnost organa uprave **odnosno organa lokalne uprave.**

Javni put, kojeg ukršta žičara, mora biti osiguran sa odgovarajućom sigurnosnom spravom.

Troškove osiguranja iz stava 2 ovog člana i održavanja snosi investitor, odnosno upravljač žičare.“

OBRAZLOŽENJE:

Neophodno je ovlastiti lokalni nivo da kroz izdavanje saglasnosti za građenje žičare iznad ili pored opštinskog puta preduzme neophodne mjere za zaštitu opštinske putne infrastrukture.

16. **Član 104 (Prostori za parkiranje vozila)** – u stavu 1 riječi: „na državnim putevima“ zamijeniti riječima: „na državnim i lokalnim putevima“.

OBRAZLOŽENJE:

Neophodno je urediti obaveze vlasnika ugostiteljskih objekata pored lokalnih puteva.

17. **Član 108 (Vršenje nadzora)** – stav 3 je nejasan jer član 94 na koji se referiše nema stav 7.

18. **Član 110 (Mjere i radnje inspektora)** – tačka 5 je nejasna jer referiše na član 50h kojeg nema u zakonu.

19. Poglavlje **X. Kaznene odredbe** treba uskladiti sa datim sugestijama.

20. **Član 115 (Rok za donošenje propisa)** – Posle stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:
„Opštinski propisi iz člana 8 stav 5 i člana 20 stav 6 ovog zakona donijeće se **u roku od šest mjeseci od donošenja propisa iz stava 1** ovog člana.“

Stav 2 koji postaje stav 3 mijenja se i glasi:

„Do donošenja **propisa iz st. 1 i 2** ovog člana primjenjivaće se **propisi** donijeti na osnovu Zakona o putevima ("Službeni list RCG", broj 42/04 i "Službeni list CG", br. 54/09, 36/11 i 92/17).“

OBRAZLOŽENJE:

Neophodno je obezbjediti pravni kontinuitet u obavljanju predmetnih poslova i na lokalnom nivou. Ovo pogotovo imajući u vidu da će sadržaj opštinskih propisa zavisiti od sadržaja podzakonskih akata, te se isti ne mogu ni početi izrađivati prije nego što se podzakonski akti donesu. Kako opštine ne bi bile dovedene u situaciju da moraju da posluju u svojoj zoni, potrebno je utvrditi kako prelazni rok za donošenje opštinskih propisa, tako i omogućiti da se sada važeći propisi primjenjuju do donošenja novih propisa usklađenih sa odredbama ovog zakona.

S poštovanjem,

Sekretarka Odbora za finansiranje
lokalne samouprave
Žana Đukić, s.r.

Sekretarka Odbora za komunalne
djelatnosti i životnu sredinu
Sanja Živković, s.r.

GENERALNI SEKRETAR
Refik Bojadžić, s.r.